

A 3/2011.(I.20.) KT határozat melléklete

SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZFOGLALKOZTATÁSI TERV
2011

SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

2011. ÉVI

KÖZFOGLALKOZTATÁSI TERVE

Tartalom:

- I. Helyzetelemzés
- II. Közfoglalkoztatási stratégia
- III. A közfoglalkoztatás ellátási területeinek meghatározása
 - 1. Közfoglalkoztatás a Városgondnokságnál
 - 2. Közfoglalkoztatás az önállóan működő intézményekben
 - 3. Közfoglalkoztatás a Polgármesteri Hivatalban

I. Helyzetelemezés

A város helyzete

➤ **Térszerkezeti kapcsolatok**

Sajószentpéter helyzetét tágabb, illetve szűkebb környezetben az alábbi területekhez és tengelyekhez való tartozásával lehet jellemezni:

- a Bánréve (Szlovákia) felé haladó 26-os számú főközlekedési út mentén fekvő jelentős település, területén ágazik el a Bódva-völgyi 27-es számú és több alsóbbrendű útvonal;
- Sajó-völgyi városi-ipari-agglomeráció egyik kisvárosa Miskolc és Kazincbarcika agglomerációs gyűrűjébe tartozó település;
- része a Kazincbarcika körül elhelyezkedő átmeneti övezetnek;
- a Pitypalatty-völgy kapuja.

Sajószentpéter a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a Miskolc-Ózd tengelyen elhelyezkedve jelentős tranzit forgalmat bonyolíthat észak-déli irányban, melyet érdemes kihasználnia. Kelet-Szlovákia fejlődésével, az árúk tranzitálása jelentős feladatot adhat ennek a tengelynek, amennyiben a szlovák fél is fejleszti a bánrévei határátkelőhöz kapcsolódó hálózati elemeit.

Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből eredő csomóponti helyzet olyan térszervező hatású lehet, amelynek kihasználása új irányt jelenthet a város számára. Sajószentpéter, mint a Pitypalatty völgy kapuja, jelentős szerepet tölthet be a völgy társadalmi-gazdasági életében, elsősorban lakossági és intézményi szolgáltatások biztosításával.

➤ **Kistérségi kapcsolatok**

Sajószentpéter B.-A.-Z. megye statisztikai kistérségei közül a miskolc kistérség része, a statisztikai kistérség kódja 3501. Sajószentpéter a Miskolc Kistérség Többcélú Társulásának tagja, az Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajóabony, Sajólászlófalva, Sajókápolna településeket magába foglaló sajószentpéteri mikrokörzet központja.

➤ **Népesség, demográfiai viszonyok**

Demográfiai jellemzők:

Népességszám alakulása 1900-2009. között

1. sz. táblázat

Év	Fő
1900.	3608
1936.	6200
1949.	7499
1990.	13370
1996.	14357
2001.	14173
2002.	14124
2003.	13982
2004.	13966
2005.	13876
2006.	13782
2009.	13408

Születések, halálozások számának alakulása

2. sz. táblázat

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2000.	157	170
2001.	136	161
2002.	164	158
2003.	158	148
2004.	159	161
2005.	147	168
2006.	142	178
2007.	144	166
2008.	146	204
2009.	127	180
2010.	100	185

A népesség korcsoportonkénti megoszlása

3. sz. táblázat

Korosztályok	1980. év (fő) KSH adatai alapján	1990. év (fő) KSH adatai alapján	2000. év (fő) a hivatal népesség nyilvántartása alapján	2001. év (fő)
0- 14 éves	3637	3155	2959	2767
15-39 éves	5641	4930	5212	8962
40-59 éves	3470	3386	3602	
60 – éves	1593	1899	2360	2358
Összesen:	14341	13370	14133	14087

Népesség korcsoportos megontása nemenként

4. sz. táblázat

Korcsoportok (éves)	2005.01.01.		2006.01.01.		2009.01.01.	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
0-3	321	315	315	317	279	280
4-5	172	165	146	158	147	147
6-14	899	840	868	806	777	750
0-14 összesen:	1392	1320	1331	1285	1203	1177
15-18	426	381	448	396	398	396
19-62	4163	4160	4138	4100	4126	3992
63	798	1236	814	1276	818	1298
Összesen:	6779	7097	6729	7053	6545	6863
Mindösszesen:	13876		13782		13408	

Megállapítható, hogy csökken a város lakosság száma, melyet befolyásol a születésszám csökkenése, valamint az elvándorlás. Megfigyelhető évről-évre a 19-62 éves korosztály csökkenése, valamint a 63 év feletti korosztály számának növekedése. A településen számolni kell az öregedéssel összefüggő társadalmi problémákkal is.

Munkanélküliség mutatói:

5. sz. táblázat

	2006. év január	2007. év január	2008. év december	2009. év november	2010. év november
Álláskeresők száma (fő)	1121	859	1206	1460	1303
RÁT (fő)	677	349	638	853	737
Munkaképes korú népesség (fő)	8788	8866	8815	8818	8781
Relatív mutató*	12,76	9,69	13,68	16,56	14,91
Arányszám**	1,93	1,47	1,91	1,92	1,80

* Relatívmutató: nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában.

** Arányszám: a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya.

➤ **Foglalkoztatottság, szociális helyzet**

❖ **Foglalkoztatás, munkanélküliség**

A település foglalkoztatottságának negatív tendenciája már az 1980-as években elindult, amikor a bányászati ágazatban elkezdődött a leépítés. A másik legnagyobb munkaerőt foglalkoztató az Üveggyár volt, melynek bezárását (1999) követően mintegy 1.200 főt vált munkanélkülivé. Időközben megszűntek kisebb munkáltatók is, mint az ELZETT, Vegyesipari Szövetkezet. Mára kijelenthető, hogy a település legnagyobb munkáltatója maga az Önkormányzat és intézményei, mely jelenleg mintegy 600 főnek biztosít munkalehetőséget.

A város földrajzi elhelyezkedése, Miskolc és Kazincbarcika viszonylagos közelsége, a BorsodChem Rt. Bosch, mint közeli nagy foglalkoztatók valamelyest enyhíteni tudják a munkanélküliségből eredő feszültségeket.

A foglalkoztatás terén jelentős tételt képvisel az egyéni vállalkozás. Az egyéni vállalkozók száma mintegy 400 fő, sajnos jellemzően ebben a szektorban csupán „önfoglalkoztatás” valósul meg. Néhány ágazatban – úgymint kereskedelemben, vendéglátásban – 1-3-5 fő alkalmazottat foglalkoztatnak.

Az utóbbi évtized gazdasági-társadalmi folyamati egyre nagyobb terhet rónak az Önkormányzatra a szociális ellátás kapcsán, úgy a segélyezés, mint a személyes gondoskodás vonatkozásában.

A segélyezés alapadatai a 2010. év vonatkozásában az alábbiakban foglalhatók össze:

6. sz. táblázat

1.	Aktív korúak ellátására jogosult:	1633fő
2.	Időskorúak járadékában részesül:	9 fő
3.	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül:	1458 fő
4.	Ápolási díjban részesül:	85 fő
5.	Lakásfenntartási támogatásban részesül:	555 fő
6.	Átmeneti segélyben részesül:	662 fő
7.	Adósságcsökkentési támogatásban részesül:	323 fő
8.	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesül:	423 fő
9.	Temetési segélyben részesül:	89 fő
10.	Köztemetések száma:	2 eset
11.	Közgyógyellátottak száma:	944 fő
12.	Közlekedési támogatásban részesül:	189 fő

II. Közfoglalkoztatási stratégia

1. Célok, stratégia átfogó meghatározása

A közfoglalkoztatási terv célja, hogy a **munkára képes, tartósan munkanélküli személyek fokozottabb mértékben, minnél többen vegyenek részt a közfoglalkoztatásban annak érdekében, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak.** Az alacsony iskola végzettségű munkavállalók számára ugyanis a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti.

Rendkívül fontos, hogy a szociális ellátórendszerben lévő és bekerülő emberek foglalkoztatása szerevezett keretek között történjen. Az önkormányzatok terheinek csökkentése, az eljárások egyszerűsítése érdekében 2011-től a Munkaügyi Központok kulcsszerepet kaptak a közfoglalkoztatás támogatásában és a munkaerő közvetítésében.

A közfoglalkoztatás közmunka révén valósul meg.

A közfoglalkoztatás eddigi bonyolult rendszerét megalapozottabb, az értékteremtő munkát elismerő, egyszerűbben áttekinthető és finanszírozható Nemzeti Közfoglalkoztatási Program váltotta fel. Ennek keretében megszűnt az önkormányzati közcélú foglalkoztatás, a munkaügyi központok által szervezett közhasznú foglalkoztatás és megszűntek a hagyományos központi önkormányzati közmunkaprogramok. Az önkormányzatok közfoglalkoztatási programjairól helyben a munkaügyi központok döntenek.

A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program lényege, hogy az állam egységes rendszerben, azonos forrásból, azonos értékeken, prioritásokon alapuló szabályozás mentén nyújt pályázatos támogatást a többlet munkahelyek létrehozására.

A közfoglalkoztatási támogatás nem jár automatikusan. A támogatások csak abban az esetben kerülnek folyósításra, ha a támogatott képes alátámasztani, hogy a foglalkoztatás értékteremtő, költségigénye megalapozott, garantálja, hogy bővül a munkahelyek száma és mindezt ellenőrizhető, elszámoltatható módon valósítja meg.

A program célja biztosítani az értékteremtő munkavégzés lehetőségét, hogy minél több munkára kész és képes tartósan munkanélkül lévő személy dolgozzon.

2. A program célcsoportjai

a) alacsony iskolai végzettséggel, elavult szakmával rendelkezők:

Ők képezik a munkanélküli ill. rendszeres szociális segélyezettek döntő többségét.

b) pályakezdők:

A szakmai tapasztalatok, gyakorlat hiánya nehezíti elhelyezkedésüket. Szükséges lenne a fiatalok helyben történő foglalkoztatása.

c) 45 év felettiök különös tekintettel a nyugdíj előtt állókra:

A térségben történt gyárbezárások következtében az ebbe a kategóriába tartozó munkanélküliek száma megemelkedett. Többségük alacsony iskolai végzettséggel, elavult szakmával rendelkezik.

d) romák:

Halmazottan hátrányos helyzetű csoport többségében alacsony iskolai végzettségük miatt gyakori a többgenerációs munkanélküliség. A cégek a megfelelő iskolai végzettség esetén sem szívesen foglalkoztatják őket.

e) GYES-ről, GYED-ről visszatérők, beteg hozzátartozót ápolók:

Elhelyezkedési esélyeiket rontják: a térségben zajló iskolabezárások, a bölcsődék alacsony száma, a huzamosabb ideje GYES-en, GYED-en lévőknel a szakmai ismeretek elavulása, a munkáltatók diszkriminatív hozzáállása.

3. Vállalt feladatok

- önkormányzati intézmény-felújítási belső munkálatok,
- település üzemeltetési és tisztasági önkormányzati feladatok ellátása,
- a települések belterületi útjainak fenntartása, az utak környezetének karbantartása,
- parkosítás, szabad zöldfelületek kialakítása, parkfenntartás,
- önkormányzati tulajdonú közös helyiségek építése, kialakítása, karbantartása,
- temetkezési és kegyeleti helyek és környezetük rendbetétele,
- szociális alapszolgáltatási feladatok ellátása, segítése,
- közművelődési, közösségi, ifjúsági feladatok ellátása,
- közbiztonsági feladatok ellátásának segítése,
- kül- és belterületi, önkormányzati tulajdonú csapadékvíz és belvízelvezető csatornahálózatának kialakítása, helyreállítása, karbantartása,
- a háztartási és egyéb kommunális hulladék összegyűjtése, elszállítása kijelölt lerakóhelyre,
- állami és önkormányzati közintézmények felújítása, karbantartása,
- értékteremtő tevékenységek,
- info-kommunikációs feladatok ellátása,
- június-szeptember hónapokban parlagfű mentesítés,
- Vis maior helyzetek (pl. időjárási viszontagságok, károk utáni helyreállítás, megelőzés),
- közművelődési és ifjúsági feladatok,
- adminisztratív feladatok segítése.

III. A közfoglalkozás ellátási területeinek meghatározása

A közfoglalkoztatás alapvetően három területen valósul meg Sajószentpéter városában 2011-ben: a Városgondnokságon, a hozzá tartozó nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális és közművelődési (önállóan működő) intézményekben, illetve a Polgármesteri Hivatalban.

1. Közfoglalkoztatás a Városgondnokságnál

A Városgondnokság keretein belül a közfoglalkoztatás egyrészt a klasszikus város –és községgazdálkodási feladatok ellátására irányul Így többek között kiterjed a köztisztasági, parkosítási feladatok ellátására, vízvezetők tisztítására, köztemetők rendbetételére, valamint a nemzeti ünnepekhez és városi rendezvényekhez kapcsolódó aktuális feladatok elvégzésére. A Városgondnokság éves átlagban (2011. márciusa és decembere között) a rövid időtartamú közfoglalkoztatásban (4órás) **165 főnek**, míg a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban (6 vagy 8 órás) **16 főnek** biztosít munkát 2011-ben.

2. Közfoglalkoztatás az önállóan működő intézményekben

A Városgondnokság önálló működő intézményeiben is sor kerül az új típusú közfoglalkoztatás megvalósítására. A munkavállalók itt az adott intézmény szakmai és kiegészítő tevékenységeiben vesznek részt. Ennek keretében az előbbieken megjelölt időszakban a rövid időtartamú közfoglalkoztatásban (4órás) **53 fő**, míg a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban (6 vagy 8 órás) **22 fő** foglalkoztatása valósul meg.

3. Közfoglalkoztatás a Polgármesteri Hivatalban

A Polgármesteri Hivatal, mint önálló foglalkoztató a 2011. évben havi, éves szintű, átlagos foglalkoztatotti létszámát **16 főben** tervezi. A foglalkoztatásba bevont munkavállalók szaktudást, szakképzettséget igénylő kiegészítői feladatokat látnak el. A rövid időtartamú közfoglalkoztatásban (4órás) **5 fő**, míg a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban (6 vagy 8 órás) **11 fő** foglalkoztatása realizálna.

Össességében elmondható, hogy a város intézményrendszere

- a) rövid időtartamú közfoglalkoztatásban éves átlagban 223 főnek, míg
- b) hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban 49 főnek biztosít munkalehetőséget.

Az egyes foglalkoztatóknál történő létszámok időbeli ütemezését, a munkakör szerinti megoszlást, valamint a hozzájuk rendelt költség sorokat a következő táblázatok mutatják be részletesen.